

PROIECT MANAGERIAL

pentru funcția de Director al Departamentului de Limbi și Literaturi Străine

Facultatea de Litere

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

2020-2024

Lect.univ.dr. Oana Cogeanu

CUPRINS

Cadru	2
Perspective	3
Justificare.....	4
Obiective.....	5
Obiectiv general	5
Obiective specifice.....	5
Construirea unei identități distincte	5
Dezvoltarea și difuzarea ofertei educaționale bogate	5
Susținerea cercetării științifice de calitate	6
Direcții de acțiune	6
Promovare	7
Eficientizare	7
Dezvoltare	7
Dezvoltarea curriculară	8
Dezvoltarea resurselor umane	8
Dezvoltarea instituțională	8

Dacă Facultatea de Litere ființează încă din anul 1860, odată cu întemeierea instituției de învățământ superior care poartă din 1948 numele domnitorului Alexandru Ioan Cuza, departamentele constitutive ale facultății sunt creații mult mai recente, ale secolului XXI. De-a lungul istoriei sale, Facultatea noastră a cunoscut diverse denumiri și forme de organizare: în Legea învățământului din 1864 se utiliza titulatura *Facultatea de Filosofie și Litere*; aceasta a figurat în documentele oficiale ca *Facultatea de Litere și Filosofie* până în 1948, ca *Facultatea de Filologie – Istorie – Filosofie* în perioada 1948-1960 și ca *Facultatea de Filologie* între anii 1960-1989, din 1989 numindu-se *Facultatea de Litere*. Dincolo de aceste denumiri, Literele de la Iași poartă însemnele unei tradiții demne de respect, într-o perioadă marcată de necesitatea inovării.

Din anul universitar 2008-2009, prin Hotărâre a Senatului universitar, tradiționalele catedre ale Facultății de Litere au fost organizate în departamente, care fac obiectul unor regulamente proprii de organizare și funcționare. Astfel cum reiese din Organigrama Facultății de Litere aprobată la 16 aprilie 2018, actuala structură a facultății cuprinde două mari departamente didactice: Departamentul de Limbi și Literaturi Străine și Departamentul de Românistică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură comparată; un Departament de Cercetare; Centrul de Limbi străine și formare continuă; și Școala Doctorală de Studii Filologice. La rândul său, Departamentul de Limbi și Literaturi Străine reunește cinci colective: Limbă și literatură engleză; Limbă și literatură franceză; Germanistică; Slavistică; și Limbi clasice, italiană, spaniolă.

Conform unui destul de vechi Regulament de organizare și funcționare a Departamentului de Limbi și Literaturi Străine, aprobat în 09.07.2012, Capitolul 1: Dispoziții generale. Misiune, acest departament este „o structură didactică și științifică fără personalitate juridică, care funcționează ca parte a Facultății de Litere a Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași” (articolul 2). Cum misiunea nu este precizată la acest capitol, care mai indică doar că personalul departamentului „desfășoară activități didactice, științifice și de cercetare aplicate în domeniul Filologie” (articolul 3), scopul creării acestei suprastructuri se cere căutat în restul textului și eventual dedus din Capitolul 2: Obiectul de activitate, care se referă la „activități didactice” și la „activități conexe activității didactice”. Pe scurt, primele se desfășoară în cadrul planului de învățământ și al programelor analitice (actualele fișe ale disciplinelor) strict pentru studiile de licență și masterat în specializările acreditate în domeniul Filologie, în timp ce activitățile conexe includ: activități științifice și de cercetare-dezvoltare, participarea la organizarea altor studii (Școala doctorală, modulul pedagogic, programe de formare și perfecționare), organizarea de manifestări științifice și evenimente asociate, consultanță și asistență de specialitate, precum și elaborarea de materiale de prezentare și informare asupra activității derulate în cadrul departamentului (a se vedea articolul 4 din regulament).

Dincolo de considerentele organizaționale și financiare care au dus la constituirea departamentelor și fără a atinge posibilele demersuri de recuperare a denumirii consacrate de „catedră”, rămâne totuși întrebarea: care ar fi misiunea Departamentului de Limbi și Literaturi Străine? Privit adesea ca o reunire impusă și formală a vechilor catedre, asupra căreia se răsfrâng diverse sarcini birocratice, ar putea departamentul să își deservească (și) mai bine membrii? Prezentul proiect managerial propune să răspundem împreună la această întrebare urmărind ca, prin asigurarea continuității și efectuarea ajustărilor necesare, să valorificăm rolul și să perfecționăm activitatea Departamentului de Limbi și Literaturi Străine.

PERSPECTIVE

În baza regulamentului său de organizare și funcționare, Departamentul de Limbi și Literaturi Străine are un marcat rol operațional, îndeplinind diverse sarcini legate de derularea activității personalului. Acestea includ activități curente precum elaborarea/avizarea de planuri didactice, informarea, propunerea de măsuri de perfecționare, avizarea acțiunilor de cooperare, întocmirea statelor de funcțiuni, propunerea scoaterii la concurs a pozițiilor didactice, evaluarea activității membrilor etc., dar și acțiuni de reținut pentru viitor cum ar fi organizarea de manifestări științifice sau coordonarea publicării Analelor științifice ale Universității, Seria Limbi și literaturi străine.

În prezent, în obiectul de activitate al Departamentului de Limbi și Literaturi străine se încadrează, pe partea didactică, opt programe de studii de licență în domeniile Limbă și literatură, Studii culturale, Limbi moderne aplicate – multe dintre ele în combinație cu Limba și literatura română, precum și șapte programe de masterat. Pe partea activităților conexe, manifestările științifice, numeroase și cu caracter internațional, sunt organizate mai degrabă de colective sau ocazional prin colaborarea acestora. În consecință și publicațiile, în jurnale sau volume, țin mai degrabă de eforturile colectivelor și nu de un eventual demers concertat.

Uneori deplânse, tocmai caracterul heterogen și dimensiunea comparativ mare a Departamentului de Limbi și Literaturi străine pot fi văzute ca atuuri unice. Din perspectiva resurselor financiare, logistice și umane, sustenabilitatea departamentului oferă, implicit, siguranță și perspectivă colectivelor membre. Pe plan didactic și în cercetarea științifică, departamentul are capacitatea de a reuni efectiv forțele colectivelor distincte, fără a aduce atingere individualității acestora, pentru desfășurarea unor activități consecvente, de amploare și cu impact.

Funcționând ca parte a Facultății de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza”, departamentul poate opera doar în concordanță cu planurile strategice și operaționale emise la nivel de universitate și de facultate, fiind necesar ca acesta să preia și să operaționalizeze obiectivele astfel prevăzute. Această abordare descendentă trebuie însă completată de reflectarea deschisă a inițiativelor ascendente, precum și de o bună relaționare orizontală. Departamentul este așadar locul de întâlnire a colectivelor sale, un

spațiu de mediere și de punere în comun a resurselor, și reprezintă un partener pentru structurile echivalente în vederea obținerii de rezultate didactice, științifice și instituționale comune.

În timp ce la nivelul organizațional al Universității și al Facultății se vorbește despre comunitatea academică, constituită, conform articolului 8(1) din Carta Universității, din personalul didactic și de cercetare, personalul didactic auxiliar și studenți, departamentul este definit ca o structură didactică și științifică, vizând exclusiv, cel puțin în baza actualului regulament propriu, activitățile personalului. Departamentul este menit așadar a susține desfășurarea activității didactice și științifice a membrilor săi. Iată că ne apropiem de o posibilă misiune a sa.

În acest sens, prezentul proiect managerial pentru funcția de Director al Departamentului de Limbi și Literaturi Străine este alcătuit având în vedere documentele strategice și operaționale ale Universității și ale Facultății, precum și dispozițiile Regulamentului de organizare și funcționare a Departamentului de Limbi și Literaturi Străine și schițează direcții de acțiune pe care directorul de departament le va propune Consiliului departamentului și colectivelor pentru luarea unor decizii comune.

JUSTIFICARE

Această candidatură la funcția de director al Departamentului de Limbi și Literaturi Străine se bazează pe experiența didactică, instituțională și managerială pe care am dobândit-o până acum și vine din dorința de a-mi aduce contribuția, prin lecțiile învățate și care vor fi de învățat în viitor, la evoluția departamentului.

Ca dovadă a experienței, inițiativei și capacității organizatorice, menționez:

Am urmat studiile și am parcurs toate gradele didactice în cadrul Facultății de Litere, pe care o cunosc aprofundat, din perspectivă didactică, științifică și instituțională.

Activitatea mea didactică și de cercetare, redată în CV, se desfășoară de peste doisprezece ani la această facultate în domeniul studiilor culturale și traductologice, cu axare pe studiile de călătorie.

Ca membru al Catedrei, apoi Colectivului de engleză am conceput cursuri cu totul noi, am contribuit la actualizarea planurilor de învățământ și m-am implicat în organizarea de manifestări științifice.

Am obținut burse de cercetare în străinătate și am participat la mai multe proiecte de cercetare ca membru și ca director; proiectele conduse de mine au implicat organizarea de conferințe, publicarea de volume, derularea de mobilități și acordarea de burse, introducerea de cursuri, înființarea unui centru de cercetare și pentru studenți.

În cadrul departamentului, m-am implicat în activități legate în special de fișele disciplinelor și de dosarele Aracis, participând la mai multe inspecții de evaluare Aracis.

În calitate de coordonator Erasmus pentru Facultatea de Litere, m-am ocupat de încheierea de acorduri interinstituționale, invitarea și procesarea documentelor profesorilor străini, gestionarea studenților străini veniți la facultatea noastră.

Nu în ultimul rând, încă din 2003, am înființat și condus o firmă de traduceri care s-a menținut până astăzi printre principalii contractanți ai instituțiilor UE.

Candidatura mea pornește de la principiul potrivit căruia binele comun reflectă binele individual și urmărește valorificarea resurselor existente, precum și deschiderea unor oportunități noi.

OBIECTIVE

OBIECTIVUL GENERAL al acestui proiect managerial îl reprezintă ***definirea unei identități distincte*** a Departamentului de Limbi și Literaturi Străine al Facultății de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași ***ca spațiu al unei oferte educaționale bogate și al cercetării științifice de calitate.***

Rezultatul se va concretiza în profilul recunoscut al departamentului la nivel național și internațional, atractivitatea crescută a programelor sale de studii pentru studenți români și străini și un mediu profesional propice pentru cadrele didactice.

OBIECTIVELE SPECIFICE care corespund acestui obiectiv general sunt următoarele:

CONSTRUIREA UNEI IDENTITĂȚI DISTINCTE a Departamentului de Limbi și Literaturi Străine al Facultății de Litere, pornind de la

- un proiect de identitate vizuală,
- supus consultării publice în cadrul departamentului,
- avizat la nivelul Facultății
- și prezentat prin intermediul paginii de internet proprii,

va contribui la comunicarea exterioară, inclusiv a ofertei educaționale, prezentând departamentul ca un întreg care reprezintă mai mult decât suma părților componente, fără a aduce atingere identității și inițiativelor individuale ale colectivelor.

DEZVOLTAREA ȘI DIFUZAREA OFERTEI EDUCAȚIONALE BOGATE a Departamentului de Limbi și Literaturi Străine, prin

- promovarea împreună a numeroaselor combinații de specializări, pentru a accentua diversitatea și bogăția acestora,

propunerea și autorizarea de noi specializări, sub rezerva disponibilității resurselor și a aprobării Universității,

încurajarea programelor de educație nonformală adresate unor grupuri-țintă diverse (elevi, studenți, seniori),

va contribui la coerența activității didactice în cadrul departamentului, urmărind să creeze sinergii și spațiu de creștere între diferitele colective și să le valorifice potențialul dincolo de ceea ce pot realiza pe cont propriu.

SUSȚINEREA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DE CALITATE în cadrul Departamentului de Limbi și Literaturi Străine, prin

organizarea de manifestări științifice la nivelul departamentului, pe baza dorinței exprimate a membrilor săi,

organizarea unor activități de cunoaștere și de consolidare a relațiilor între membrii departamentului,

sprijinirea manifestărilor științifice și a concursurilor studențești,

posibila reluare a publicării Analelor științifice ale Universității Seria Limbi și literaturi străine,

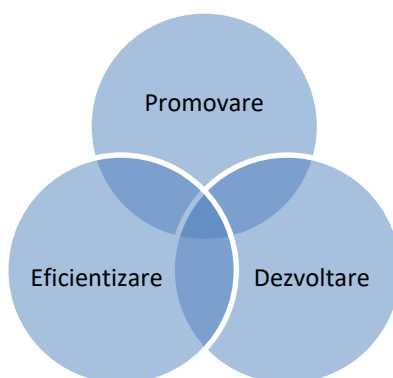
sprijinirea membrilor departamentului în realizarea activităților de cercetare, prin contacte și logistică,

încurajarea și inițierea de proiecte de cercetare cu finanțare externă la nivelul departamentului,

va contribui la consistența activității științifice în cadrul departamentului, urmărind crearea unui mediu de suport colegial, în care abilitățile și interesele de cercetare ale personalului pot fi valorificate atât la nivel individual, cât și prin colaborare.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

Pentru realizarea obiectivelor formulate mai sus sunt propuse trei direcții principale de acțiune:

PROMOVAREA departamentului și a activităților sale se impune ca o necesitate pentru a asigura recunoașterea profilului distinct a acestuia și sustenabilitatea ofertei și activității sale. Pentru aceasta trebuie să existe o politică de promovare coerentă, la nivel de departament, sprijinită de Facultate și apelând la resursele Universității, dar implicând și inițiative de tip public-privat.

Politica de promovare include:

- creare și menținere pagină internet
- creare și menținere conturi de comunicare socială
- creare și difuzare materiale tipărite
- creare și difuzare producții video (de exemplu, trailere, testimoniale, clipuri admitere)

și urmărește valorificarea tuturor ocaziilor de promovare a unei imagini coerente reprezentate de vizite, mobilități externe sau interne, manifestări științifice și de alt tip, târguri, porți deschise, expunere mass-media și online etc.

EFICIENTIZAREA activității departamentului se referă la aspecte de formă și de fond. Diversele activități birocratice curente, cum ar fi raportarea activității (FAZ-uri), publicarea fișelor disciplinelor, evaluarea și autoevaluarea cadrelor didactice, informarea personalului, se cer regularizate astfel încât să nu mai reprezinte o sarcină covârșitoare pentru membrii departamentului, ci o parte previzibilă și rezonabilă a activității. În același timp, demersurile instituționale periodice, cum ar fi pregătirea dosarelor în vederea evaluărilor Aracis, revizuirea planurilor de învățământ etc. necesită programare și partajarea eforturilor, cu implicarea responsabililor și a tuturor doritorilor.

În acest scop, ar fi utilă o clarificare a organizării și funcționării Departamentului de Limbi și Literaturi străine, prin luarea în discuție a:

- oportunității revizuirii Regulamentului departamentului
- atribuțiilor membrilor Consiliului departamentului
- asigurării secretariatului departamentului
- recunoașterii rolului de șef de colectiv/catedră
- introducerii rolului de responsabil de program de studii

În plus, s-a dovedit necesară crearea unui forum online pentru comunicarea între membrii departamentului. Acesta va putea fi utilizat pentru informare, pentru consultarea membrilor în diverse chestiuni, atât informal cât și pe bază de chestionare, și în general pentru libera exprimare a opiniilor și ideilor.

DEZVOLTAREA strategică a Departamentului de Limbi și Literaturi străine, pentru a fi eficace și durabilă, trebuie să fie în consonanță cu traiectoria asumată de Facultatea de Litere și de Universitate. În aceste cadre, se pot preconiza linii de dezvoltare a departamentului pe baza identității sale distincte, în sensul unui proces continuu de modernizare. Acest proces trebuie să răspundă cerințelor și nevoilor studenților, inclusiv prin implicarea lor directă, prin voluntariat și practică de specialitate în cadrul departamentului.

DEZVOLTAREA CURRICULARĂ are loc organic și se poate coordona periodic la nivel de departament în ceea ce privește extinderea ofertei de studii, ajustarea planurilor de învățământ și actualizarea conținutului cursurilor, printr-un reglaj ascendent-descendent luând în considerare reglementările aplicabile, cerințele pieței și inițiativele colectivelor și ale membrilor.

DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE, în măsura în care intră în obiectul de activitate al departamentului, poate fi susținută prin propunerea de măsuri pentru perfecționare profesională, încurajarea mobilităților în străinătate și în țară, sprijinirea acțiunilor de colaborare în cadrul departamentului și a acțiunilor de cooperare externă și prin asigurarea transparenței în ceea ce privește evaluarea, implicarea în activități și promovarea membrilor.

DEZVOLTAREA INSTITUȚIONALĂ a departamentului ca ***spațiu al unei oferte educaționale bogate și al cercetării științifice de calitate*** și, implicit, a colectivelor sale constitutive se poate realiza pe direcțiile digitalizării, internaționalizării și deschiderii spre comunitate.

Impusă deja de situația actuală, **DIGITALIZAREA** trebuie să vizeze nu doar procesul de predare, ci desfășurarea în ansamblu a activității didactice și de cercetare. În acest scop, la nivelul departamentului se poate acționa pentru:

- recomandarea și asigurarea accesului la o platformă online adecvată, utilizând resursele universității
- oferirea de instruire și suport cadrelor didactice pentru utilizarea resurselor online
- adaptarea activității și a conținuturilor la mediul online
- digitalizarea resurselor (publicarea de suporturi de curs online, furnizarea unei bibliografii minime)
- utilizarea de cataloage electronice de prezență și de note
- utilizarea unui soft de recunoaștere a plagiatului la toate nivelurile de studiu

Având în vedere posibilitatea aplicării unui scenariu hibrid sau online în următorul an universitar și dincolo de acesta, Departamentul de Limbi și literaturi Străine ar trebui să prioritizeze dezvoltarea cursurilor și programelor online, complementare celor fizice și fără intenția de a înlocui predarea față-în-față, ca parte a procesului de modernizare.

În contextul actual, **INTERNAȚIONALIZAREA** este posibilă și chiar mai facilă atât timp cât oferta bogată a departamentului este promovată unitar și este susținută de o desfășurare corespunzătoare a activității. Digitalizarea va permite accesul la noi comunități de studenți, dar și de profesori și cercetători care pot contribui la afirmarea profilului distinct al departamentului.

La fel de posibilă și reciproc avantajoasă se poate dovedi **DESCHIDEREA SPRE COMUNITATE**, prin colaborări cu mediul economic și cultural sub formă de practică, voluntariat, vizite, ateliere, proiecte comune, consultarea părților interesate în proiectarea programelor de studii, dar și prin implicarea departamentului ca atare și a membrilor săi în cadrul comunităților locale prin inițiative sociale, ecologice și acordarea de asistență și consultanță.

Multe dintre aceste acțiuni se desfășoară deja, adesea fragmentat și discret, fără a fi cunoscute și împărtășite de întreaga comunitate academică. Altele vor fi impuse de evoluțiile de reglementare și societale sau se vor revela în timp, pe baza consultărilor și a inițiativelor ascendente. Valoarea adăugată adusă de Departamentul de Limbi și Literaturi Străine constă în coerența și coeziunea pe care o poate oferi acestor demersuri, prin punerea laolaltă a resurselor, proiectare strategică, coordonare acolo unde este cazul și sprijin operațional, astfel departamentul găsiindu-și, în sfârșit, misiunea.

30.07.2020

Oana Cogeanu

